

Yeni Ekonomi Programı:

DENGELENME İSİPLİN EĞİŞİM

Hazırlayan:
ECE CEYHUN
JÜLİDE Y. GÜRDAMAR

HAZİNE VE MALİYE BAKANI BERAT ALBAYRAK 'ORTA VADELİ PROGRAMI' İSİM DEĞİŞİKLİĞİYLE 'YENİ EKONOMİ PROGRAMI' OLARAK AÇIKLADI. PROGRAMIN TEMELİNDE "TASARRUFTA SEFERBERLİK, BÜYÜMEDE DENGELİ BİR EKONOMİ POLİTİKASI YATIYOR. BAKAN ALBAYRAK, TÜM ZORLUKLARA KARŞIN TÜRKİYE'NİN HEDEFLERİNE GÜÇLÜ BİR ŞEKİLDE YÜRÜYECEK BİR PROGRAM HAZIRLADIKLARINI BELİRTTİ.

BÜYÜME HEDEFLERİ

YIL	YÜZDE
2018	3.8
2019	2.3
2020	3.5
2021	5

YEP'TEKİ YENİLİKLER

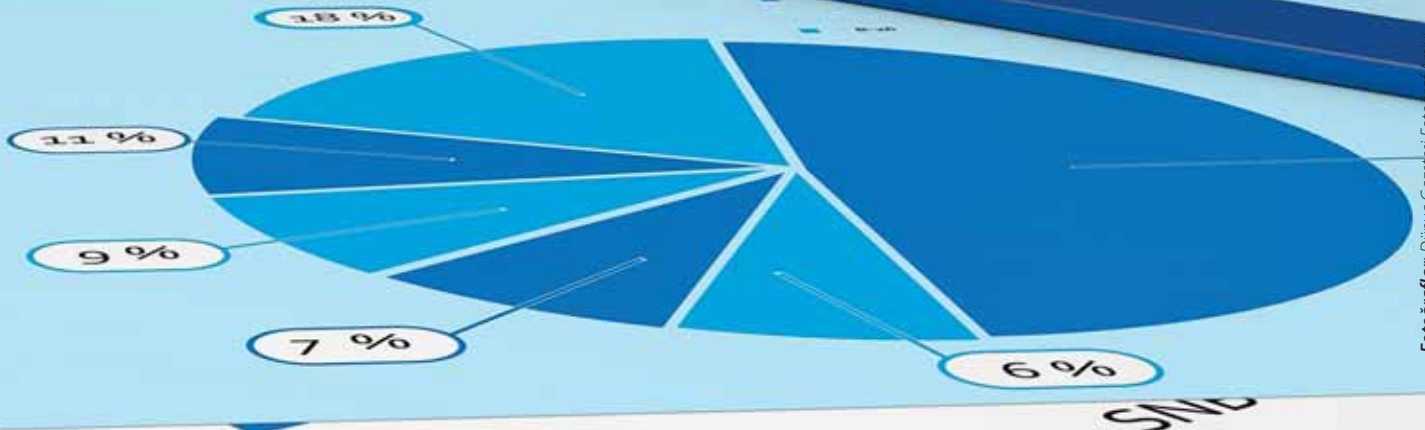
KAMU MALİYESİ DÖNÜŞÜM VE DEĞİŞİM OFİSİ

BANKACILIK VE REEL SEKTÖRE YÖNELİK TEDBİRLER

VERGİ UYGULAMALARINDA İYİLEŞTİRME

SEKTÖREL PROJE ÖNCELİKLERİ

YENİ EKONOMİK PROGRAMIN UYGULANMASI VE TAKİBİ

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Türkiye'nin gelecek üç yılının yol haritası Yeni Ekonomi Programı (YEP) adını alan 2019-2021 Orta Vadeli Programı açıklandı. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından açıklanan programda üç önemli vurgu yapıldı; dengelenme, disiplin ve değişim. Ayrıca 'dengeli büyüme', 'enflasyonda makul seviyeler' ve 'kamuda tasarruf'a da vurgu yapılan programda; özellikle 2019 yılında 76 milyar liralık tasarrufa imza atılması planlanıyor.

Program üç ana temel üzerine oturtuldu

Ayrıca her üç ayda bir de YEP'in adımları denetlenecek. YEP'te bu yıl büyüme öngörüsü yüzde 3.8'e çekilirken, 2019'da yüzde 2.3 büyüme bekleniyor. Ayrıca, 2018'de enflasyonun yüzde 20.8 seviyesine yükselmesi 2020'de ise yüzde 9.8 ile yeniden tek haneye dönmesi hedefleniyor. İşsizlikte ise program boyunca çift haneli oranlar sürececek ama program boyunca 2 milyon yeni istihdamın yaratılması planlanıyor.

Kamu 76 milyar TL'lik tasarruf yapacak

Harcama kesiminden tasarruf	59.9 milyar TL
Harcamalar	30.9 milyar TL
Yatırımlar	13.7 milyar TL
Teşvikler	10.1 milyar TL
Sosyal güvenlik	2.5 milyar TL
Mal ve Hizmet	2.7 milyar TL
Gelir artırıcı tedbirler	16 milyar TL
Toplam tasarruf	75.9 milyar TL

Bakan Albayrak, "Programı üç ana temel üzerine oturttuk; dengeleme, disiplin ve değişim. Kurguladığımız bu süreç ekonomimizin bazı temel alanlarında daha sürdürülebilir modele geçmeden önce bu yıldan başlayarak 2019 ve 2021'de ekonomik dengelemenin yol haritasını oluşturuyor. İkincisi disiplin, disiplinden temel kastımız dengeleme sürecinin kamu maliyesindeki disiplinle dengelemesi. Değişim ise temel hedefimiz. Bundan sonra her politika değişikliğinde ülkenin uzun vadeli üretim kapasitesi ve ihracatın artmasını sağlayacak katma değerli alanlara yoğunlaşılacak. Bundan sonra desteklenecek yatırım projelerinde görülecek kademeli milli gelir artışını net şekilde göreceğiz. Bu programın öngördüğü tedbirlerle büyümeyi sürdürülebilir ve sağlıklı bir çizgiye oturt-

cağız. Büyümeyi, sürdürülebilir kılmak ve sağlam temeller üzerine inşa etmek temel amacımız" diye konuştu.

Kamu Maliyesi ve Dönüşüm Ofisi kurulacak

Bakan Berat Albayrak, tasarruf tedbirlerinin uygulanmasından ve gelir artırıcı önlemlerin bulunup hayata geçirilmesinden sorumlu olacak Kamu Maliyesi ve Dönüşüm Ofisi'nin de kurulacağını belirterek "Kamuda alışık olduğumuz işleyişten farklı olarak bakanlıklar arası ekip kurarak birlikte çalışılmayı da sağlayacak. Sürece öncülük edilecek yol haritaları hazırlayacak.

Performans göstergeleri hazırlayıp raporlayacak. 76 milyar lira tasarruf ile yetinmeyecek kamuda gereksiz kullanım israfı önlemek, gelirleri artırmak için bir çok yapısal reformu geliştirecek ve uygu-

Bütçe açığı beklentisi 72.1 milyar lira (milyar TL)

	2018 bütçe hedefi	2018 revize	2019
Gider	762.7	821.8	961.0
- Faiz hariç	691.0	745.4	843.7
- Faiz	71.7	76.4	117.3
Gelir	696.8	749.6	880.4
- Vergi	599.4	630.5	756.5
Bütçe açığı	-65.9	-72.1	-80.6
Faiz dışı fazla	5.7	4.3	36.7

Her üç ayda bir YEP'in adımları denetlenecek. YEP'te bu yıl büyüme öngörüsü yüzde 3.8'e çekilirken, 2019'da yüzde 2.3 büyüme bekleniyor.

Türkiye'nin temel ekonomik büyüklükleri

	2017	2018	2019	2020	2021
Enflasyon (%)	11.9	20.8	15.9	9.8	6.0
Büyüme (%)	7.4	3.8	2.3	3.5	5.0
Cari işlem /GSMH (%)	-5.6	-4.7	-3.3	-2.7	-2.6
Milli Gelir (milyar dolar)	851	763	795	858	926
Kişi başına gelir(dolar)	10.602	9.385	9.647	10.292	10.973

layarak mali sonuçlara verimlilik olarak yansımaları sağlayacak. 76 milyar liralık tasarrufun ise 31 milyar lirası harcamalardan, 13.7 milyar lirası yatırımdan, 10.1 milyar lirası teşviklerden, 2.5 milyar lirası sosyal güvenlikten, 2.7 milyar lirası mal ve hizmet alımlarından gelecek. Gelir artırıcı 16 milyar liralık tedbirlerle rakam 76 milyar liraya ulaşacak" diye konuştu.

Büyük Vergi Veri Analiz Merkezi

Bakan Albayrak, taşınmaz değerleme sistemini kurarak gayrimenkul envanterini tamamlayarak, tapu harçları ve emlak vergilerini gerçek ve adil değerleri üzerinden alacaklarını belirterek vergi prim ve diğer kamu alacaklarına ilişkin yeniden yapılandırma sürecinin bu dönemde kesinlikle hayata geçmeyeceğini vurguladı. Bakan Albayrak, şunları kaydetti: "Ayrıca süreçleri etkin yönetmek için bakanlığımız bünyesinde Büyük Vergi Veri Analiz

Bütçe açığının milli gelire oranı (%)

2018	1.9
2019	1.8
2020	1.9
2021	1.7

Faiz dışı fazla milli gelire oranı (%)

2018	0.1
2019	0.8
2020	1.0
2021	1.2

Cari açığın milli gelire oranı (%)

2018	4.7
2019	3.3
2020	2.7
2021	2.6

İşsizlik oranı (%)

2018	11.3
2019	12.1
2020	11.9
2021	10.8

Merkezi'ni kuruyoruz. Bu merkez, farklı veri kaynaklarını toplayarak vergideki kayıt dışı alanları somut bir şekilde tespit ederek üzerine gidecek. Ayrıca, ileri analitik yöntemleri kullanarak tahsilat ve denetim süreçlerindeki etkinliğimizi çok daha ileri düzeye taşıyacağız" dedi.

"Mali durum tespit çalışması başlatacağız"

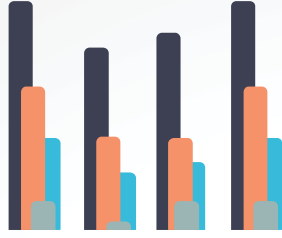
Bakan Albayrak, YEP'in açıklanmasının ardından bir televizyon kanalına katılarak değerlendirmelerde bulundu. Ba-

kan Albayrak, pazartesi günü bankalarda yeniden yapılandırmanın başlayacağını belirterek, "Spekülatif süreç bilançolara ciddi bir tahribat yaptı. Bunun direkt olarak bankacılık sektörüne etkisi oldu, oluyor, olabilir. Sağlıklı bir ekonomi için sağlıklı bir reel sektör lazım. Mali durum tespit çalışması başlatacağız. Biz bir resmi doğru okuyacağız ki doğru aksiyon alalım" dedi.

Bakan Albayrak ayrıca YEP'te yer alan eylemlerin üçer aylık dönemlerde takip edileceğini de söyledi.

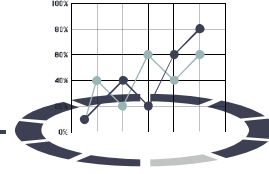
BEŞ TEMEL ALANDA YAPI TAŞLARI

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Yeni Ekonomi Program'ını açıklarken şu konulara değindi:

İSTİHDAM: 2020 yılı sonrası işsizlik azalacak ve yüzde 10.8 seviyelerine ulaşacak. Program döneminde ilave istihdama Türkiye güçlü şekilde devam edecek. 2021 yılına kadar 2 milyon yeni istihdam oluşturmuş olacak.

ENFLASYON: Çok yakında paylaşacağımız enflasyonla topyekün mücadele programını hayata geçireceğiz. TÜFE bazlı düzenleme, tedarik zinciri, ürün izleme mekanizması gibi bir çok aksiyonla 2020 sonunda tek haneye inen enflasyonu 2021'de 6'ya indireceğiz.

BANKACILIK VE REEL SEKTÖR: Son dönemdeki ekonomik zorluklar nedeniyle reel sektör firmalarımız birçok farklı alanda problemler yaşıyor. Bankacılık sektörümüzün güçlü yapısını sürdürmesini ve reel sektörümüzü finanse etmeye devam etmesini temin etmek bu programın en önemli önceliklerinden. Bunu sağlamak istihdamın devamı ve vergi gelirlerinin güvence altına alınması için kaçınılmazdır. Bu nedenle bankaların güncel mali yapılarını ve aktif kalitelerini tespit etmek için hızlı bir şekilde mali bünye değerlendirme çalışmalarını başlatıyoruz. Bu çalışmaların sonuçlarına göre, gerekli görüldüğü takdirde bankacılık sektörünün mali yapısını güçlendirecek ve böylece reel sektörün uygun maliyetlerle krediye erişimini ve mevcut kredilerinin yeniden yapılandırılmasını temin edecek, dünya örneklerine ve ülkemizin geçmiş tecrübelerine dayanan kapsamlı bir politika setini devreye sokacağız.

CARI AÇIK: Cari açığın düşürülmesi için ilaç, ara ürün, kimya, petro kimya, enerji, makine ve teçhizat ile yazılım sektörleri bu mücadelenin öncelikli yatırım alanlarından olacak. Teknoloji ve Ar-Ge yatırımları, kamu özel ortaklığıyla farklı şekillerde hayata geçirilecek. Yüksek teknoloji endüstri üretim bölgeleri, 20 biyo-teknolojik ilacın üretim alt yapısının kurulması, petrokimya kümelenmeleri gibi yatırım projelerinin yanında ihracat ana planıyla birlikte bu süreci destekleyeceğiz.

